

Oponentský posudek bakalářské práce Miroslava Veselého „Bytí pro sebe i Druhého v díle Totalita a nekonečno E. Lévinase“ předložené na HTF UK - katedra filosofie

Bakalářská práce Miroslava Veselého „Bytí pro sebe i Druhého v díle Totalita a nekonečno E. Lévinase“ představuje zdařilý pokus o interpretaci některých složitých problémů rané filosofie M. Heideggera a L. Lévinase. Autor zvolil myšlenkově a interpretačně náročné téma, které předpokládá odborné znalosti nejen základních filosofických problémů uvedených autorů, ale současně také znalost příslušné sekundární literatury. Cílem práce je ukázat, že „křesťansko – řecká tradice filosofie“ selhává (s.7) při interpretaci jednoho z klíčových témat současné filosofie – problému filosofických a metafyzických základů bytí moderního člověka, a je nutné ji doplnit o jiné myšlenkové okruhy. Autor v této souvislosti podává podrobný rozbor rozhodujících částí Heideggerovy existenciální analytiky pobytu v jeho raném díle „Bytí a čas“ a Lévinasovy existenciální antropologie v jeho díle „Totalita a nekonečno“ a vymezuje jejich místo v kontextu obecného diskursu filosofie 20. století.

Bakalářská práce je koncipována v první části jako analytický rozbor jednotlivých součástí Heideggerovy existenciální analytiky pobytu a v druhé části je konfrontována s rozбором Lévinasovy nové filosofie člověka. Práce systematickým způsobem rozebírá jednotlivé tematické okruhy dané problematiky a analyzuje jejich dílčí části. Autor ve svých interpretacích zvolil metodu systematicky prováděných detailních rozborů vybraných problémů moderní filosofie člověka a poukázal na jejich příslušné významové souvislosti doprovázené rozborů relevantních systematických kontextů.

Předložená práce má velmi dobrou odbornou úroveň a zvolené téma je kvalitně zpracováno. Rozbory a interpretace složitých problémů uvedených autorů jsou zdařilé a svědčí o autorově hlubokém zájmu o zvolenou problematiku. Autor prokázal velmi dobrou znalost složitých problémů Heideggerovy a Lévinasovy filosofie a rozsah práce svědčí o dlouhodobém zájmu o dané téma a snahy o jeho kritické zpracování. Lze konstatovat, že autor postupoval ve svých interpretacích samostatně a formuloval vlastní stanoviska a dílčí konkrétní závěry. Nesporným přínosem předložené práce je také skutečnost, že jeho rozborů nezůstávají u pouhé deskripce uvedených problémů, nýbrž pracují s empirickým materiálem, kterým autor své závěry dokládá a ilustruje. Autorovi se podařilo objasnit základní významové souvislosti uvedených koncepcí a poukázat jejich na širší kontext. Práce je napsána velmi dobře a přehledně a je na ní patrné odborné systematické vedení vedoucí bakalářské práce PhDr. M. Blažkové, CSc.

Přes své kvality a velmi dobrou úroveň obsahuje předložená bakalářská práce ovšem na druhé straně některé problémy. Zůstává zejména otázkou, zda E. Lévinas adekvátně pochopil smysl, funkci a poslání Heideggerovy rané filosofie analytiky pobytu, která zůstala pouhým fragmentem mnohem širšího projektu a

byla fundamentální ontologií navazující na antickou platónsko aristotelskou metafyziku bytí a zejména Aristotelovy rozboru životní praxe člověka ve světě, ale nikoli primárně etikou, filosofií politiky a filosofickou antropologií, což byly disciplíny, k nimž měl Heidegger velmi rezervovaný postoj a které se ve svém projektu pokusil naopak „destruovat“ a ukázat jejich zásadní metafyzické problémy. Možná by bylo také vhodné v souvislosti s Lévinasovou novou filosofií člověka se zmínit o některých jiných autorech zkoumajících podobnou problematiku a sledujících stejné filosofické cíle - zachránit moderního člověka před úpadkem a ztrátou autentického existenciálního rozměru jeho bytí a svobody, např. L. Feuerbacha, M. Bubera, M. Schelera, J. Patočky, aj.

I přes uvedené připomínky, eventuální konstruktivní návrhy a náměty lze konstatovat, že předložená bakalářská práce splnila stanovený cíl. Podala erudovaný výklad zvoleného tématu a svými kvalitami a zpracováním primární a sekundární literatury splňuje požadavky kladené na odbornou úroveň bakalářské práce, a proto ji lze **doporučit** k obhajobě.

Návrh klasifikace – **v ý b o r n ě**.

V Praze dne 21. září 2017

PhDr. Vlastimil Z á t k a, CSc.